

Dlouhodobá výchovná koncepce

" Jen si děti všimněte, co je krásy na světě"

Třída: „ Kotátko“

**Mateřská škola
Nádražní 306
Verneřice**

Obsah

1. ZAMĚŘENÍ	3
2. PODZIM	3
3. ZIMA	4
4. JARO	5
5. LÉTO	5
6. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A JEJICH DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE	7
6. 1. OBLAST BIOLOGICKÁ.....	7
6. 2. OBLAST PSYCHOLOGICKÁ	7
6. 3 OBLAST INTERPERSONÁLNÍ.....	7
6. 4 OBLAST SOCIÁLNĚ KULTURNÍ	8
6. 5 OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ.....	8
7. TÉMATICKÉ OKRUHY	9
7. 1 DÍTĚ A JEHO TĚLO	9
7. 2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	9
7. 3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ	9
7. 4 DÍTĚ A SPOLEČNOST.....	9
7. 5 DÍTĚ A SVĚT	9
8. ROČNÍ PLÁN	10
8. 1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	10
8. 2 KONCEPCE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE	10
8. 3 HLAVNÍ ÚKOLY MATEŘSKÉ ŠKOLY	10
8. 3. 1 <i>oblast výchovná</i>	10
8. 3. 2 <i>Spolupráce s rodiči</i>	11
8. 3. 3 <i>Spolupráce se ZŠ</i>	11
8. 3. 4 <i>Spolupráce s MŠ Valkěřice</i>	12
8. 3. 5 <i>Plánované akce školy</i>	12
8. 3. 6 <i>Oblast údržby a materiální vybavenosti</i>	13

1. ZAMĚŘENÍ

Rozvoj kladného vztahu k přírodě ve čtyřech ročních obdobích, položení základů ekologického citění.

Vzhledem k poloze a umístění mateřské školy se zaměříme na to, co je dětem nejbližší – na vztah k přírodě, její ochranu a rozvoj zájmu o životní prostředí přiměřeně k věku.

Podle ročních období budeme intenzivně sledovat život v přírodě, seznamovat děti s různými přírodními jevy, souvislostmi a zákonitostmi. Přetechnizované prostředí, které děti obklopuje, budeme kompenzovat rozvojem estetického citění, citem pro krásu v přírodě i umění.

2. PODZIM

Krásy podzimní přírody a jejich změn využíváme k prohlubování estetického citění dětí a k vytváření citových vztahů k nejbližšímu okolí.

Základním prostředkem seznamování dětí s přírodou jsou vycházky. Během pobytu venku učíme děti pozorovat okolí a přírodní jevy tak, že na ně vhodným způsobem upozorníme, např. na krásu podzimní krevné přírody.

Děti pozorují změny v přírodě a srovnávají je: listí žlutne a opadává, malá zelená jablíčka se změnila na větší červená; jehličnaté stromy jsou stále zelené... Pozorují práci na zahrádkách při sklizni ovoce a zeleniny, podle místních podmínek i sklizeň zeleniny a obilí na poli: srovnávají práci lidí a strojů. Podle svých sil se zapojují do různých činností: shrabování listí, sběr plodů v okolí školy (šípky, kaštiny, žaludy, jeřabiny – využívají je ve hře, suší pro lesní zvěř) aj.

Seznamují se se zvířaty: využíváme co nejvíce zkušenosti dětí, necháme vyznít jejich konkrétní zážitky. Děti napodobují zvuky a pohyby zvířete, poznávají vlastnosti zvířat z vyprávění, pohádek, písniček a bajek.

Pozorují společně ptáky (vlaštovky, čápa) chystající se k odletu, seznamují se se způsobem jejich života, obživy.

Upozorňujeme na změny počasí a vliv na život lidí (rozdíly v oblékání, nutnost topit), na rozdíly mezi různými přírodními materiály (písek, hlína, kámen). Děti si hrají s tvořítka na písku, stavějí a ze zkušenosti poznávají rozdíl mezi suchým a mokřým pískem.

V přírodě děti poslouchají básně o podzimu, v podzimním větru pouštějí draka, běhají s větrníky, s dráčky z listů apod. Na vhodném místě můžeme rozdělat ohniček a péci brambory (loučení s létem).

Ve třídě společně vytvoříme koutek živé přírody – uspořádáme výstavku větvíček s podzimními plody (šípek, hloh, trnka, ptačí zob...), podzimního ovoce a zeleniny, nasbíraných barevných listů, hub, přírodních materiálů apod.

3. ZIMA

Seznamujeme děti se změnami v zimní přírodě a navazujeme přitom na pozorování, která jsme prováděli na podzim. Děti si mají uvědomit posloupnost přírodních jevů a jejich vzájemnou souvislost. Všimáme si, jak v zahradách přestaly růst květiny a tráva. Některé rostliny pěstujeme ve třídě v teple, zaléváme je a staráme se o ně. Sledujeme, jak se mění délka dne.

Všimáme si vlivu počasí na přírodu, pozorujeme sníh a jeho proměny, účinky mrazu (voda se mění na led, jinovatku). Určujeme vlastnosti sněhu, ledu (bílý, studený, na dlani roztaje). Seznamujeme děti s přípravou zvířat na zimu při vycházkách do přírody - volně žijící zvířata (zajíc, veverka, srna). Ke krmelci nosíme nasbírané kaštiny, žaludy a jeřabiny. Společně se staráme o ptáky, sypeme zrní do krmítka, pozorujeme je na okně, určujeme charakteristické znaky, nejznámější pojmenujeme (vrabec, kos, sýkorka).

Při hrách se sněhem se děti seznamují s různou strukturou a kvalitou sněhu (mokrý – tvárný – sypký). Stavíme sněhuláka: děti vedeme k tomu, aby si navzájem pomáhaly, radujeme se ze společného díla. Vlastnosti sněhu a ledu děti poznávají i při sezónních činnostech (klouzání, sáňkování, bobování).

Srovnáváme stejnou krajinu v zimě a na podzim. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomily, co všechno umí příroda „vyčarovat“. Pozorujeme jinovatku, rampouchy, kresbu ledových květů na oknech, třpytící se sníh na polích, zapadané stromy, keře.

Ve třídě provádíme jednoduché pokusy s táním sněhu, ledu, vyrábíme barevný sníh. Před Vánoce rychlíme větvíčky (barborky), na konci zimy v koutku živé přírody dáváme naklíčit semena hrachu, fazolí a dalších rostlin. Pozorujeme, za jakých podmínek nejlépe rostou, co jim prospívá, co škodí.

4. JARO

Pozorujeme změny počasí: tání sněhu vlivem slunečního tepla, celkové oteplování, prodlužování dne.

Upozorňujeme na změny v přírodě: nalévání pupenů, první květy, kočičky, jehnědy. Sledujeme jevy jarní přírody: rozvodněný potok, mokrý sníh, sníh s deštěm, střídání slunečného a deštivého počasí.

Pokud děti projeví zájem o různé přírodní jevy, vysvětlujeme jim je pravdivě, přístupnou formou, nepožadujeme však, aby si je zapamatovaly.

Změny v přírodě a změny počasí zakreslujeme do nástěnného kalendáře počasí. Pozorujeme návrat ptáků, jejich hnízdění, nasloucháme ptačímu zpěvu, všímáme si způsobu letu vlaštovek, rozpustilého poskakování vrabců apod.

Pozorujeme domácí zvířata – zařazujeme do všech výchovných složek.

Děti pomáhají připravovat záhonky k setí semen, sázení rostlinek. Při práci na zahradě se děti přímou zkušeností seznamují s hlínou, ošetřováním rostlin. Všímáme si jarních prací na polích (pomoc strojů).

Děti se seznamují s různými druhy hmyzu: včela, motýl, mravenec, slunéčko sedmítečné, moucha, mšice. Upozorníme na zástupce užitečného i škodlivého hmyzu.

Vyhledáváme v přírodě (volně i v zahradách) jarní květiny, určujeme části rostlin (kořen – stonek – list – květ); pojmenováváme části stromů (kořen – kmen – větve – koruna). V koutku živé přírody pozorujeme různé rostlinky, mechy, větvičky...

Zhotovujeme rozmanité doplňky z přírodních materiálů ke hrám.

5. LÉTO

Zajímavé pozorování přírody přináší dětem mnoho nových poznatků a pojmů, které obohacují jejich řeč a myšlení. Toho využíváme v rozhovorech ve skupině i individuálně. Při rozhovoru zjišťujeme, jaké poznatky získaly děti mimo předškolní zařízení i mimo bydliště (na prázdninách u babičky, během rekreace s rodiči apod.), aby byla zachována návaznost.

Při pobytu v lese a ve volné přírodě upozorníme na nebezpečí úrazu, štípnutí hmyzem nebo uštknutí jedovatým hadem.

Děti se učí sbírat jen takové lesní plody, které dobře znají. Upozorníme na jedovaté rostliny, které mohou vážně poškodit zdraví.

Podle možností zapojíme děti do sběru některých léčivých bylin, seznámíme je s prospěšností pro naše zdraví. Podle možností zapojíme děti do sběru některých léčivých bylin, seznámíme je s prospěšností pro naše zdraví.

Můžeme také sbírat klasy po sklizni obilí. Sebrané a usušené klásky uschováme na zimu a využijeme ke krmení ptáků v krmítku za oknem.

Při pobytu v přírodě využíváme všech dostupných přírodnin ke hře: z mechu, písku, větviček, kamínků pro stavbu domečků, zahrádek aj.

Rozšiřujeme poznatky o vlastnostech přírodních materiálů: voda ve všech skupenstvích a podobách, písek, hlína (bezprostředním stykem a pokusem s nimi).

Ve všech ročních obdobích navštěvujeme „naše“ místo v lese na Střelnici, kde se staráme o „našeho“ lesního skřítku. Tím se u dětí vytváří citový vztah k určitému místu v přírodě a zároveň mají možnost srovnávat jeho proměny po celý rok.

6. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A JEJICH DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

6. 1 Dítě a jeho tělo – vzdělávací oblast biologická

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků

6. 2 Dítě a jeho psychika – vzdělávací oblast psychologická

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- poznávání sebe sama
- rozvoj schopností sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

6. 3 Dítě a ten druhý – vzdělávací oblast interpersonální

- seznamování s pravidly ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, dětské herní skupině)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

6. 4 Dítě a společnost – vzdělávací oblast sociálně kulturní

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

6. 5 Dítě a svět – vzdělávací oblast enviromentální

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

7. TÉMATICKÉ OKRUHY VYCHÁZEJÍCÍ Z PĚTI VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ

7. 1 Vzdělávací oblast biologická – DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Jsem zdravý jako rybička
- Padá sníh, pojedeme na saních
- Hry a radovánky

7. 2 vzdělávací oblast psychologická – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- První poznání
- hrajeme divadlo

7. 3 Vzdělávací oblast interpersonální – DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- První poznání
- Vánoce přicházejí
- Hrajeme divadlo

7. 4 Vzdělávací oblast sociálně kulturní – DÍTĚ A SPOLEČNOST

- První poznání
- Vánoce přicházejí
- Místo, kde žiji
- Hry a radovánky

7. 5 Vzdělávací oblast environmentální – DÍTĚ A SVĚT

- Barevný podzim
- Bude zima, bude mráz
- Probuzená příroda
- Místo, kde žiji

8. ROČNÍ PLÁN

Roční plán mateřské školy je v tomto dokumentu zpracován obecně, aktualizovaně existuje jako samostatný dokument (např. v části Seznam zaměstnanců obsahuje konkrétní jména zaměstnanců zařízení; počet nevyřízených žádostí aj.). Aktualizace se provádí každý školní rok.

8. 1 Základní údaje o mateřské škole

Zřizovatelem mateřské školy je Obec Verneřice. Mateřská škola je součástí Základní školy, která má od roku 2003 právní subjektivitu.

Ve školním roce se otevírá 1 třída s počtem 25 dětí ve věku 3 – 6 let.

Zaměstnanci školy MŠ/funkce: vedoucí učitelka
 učitelka
 školnice

Zaměstnanci ŠJ/funkce: vedoucí školní jídelny
 kuchařky

8. 2 Koncepce výchovně vzdělávací práce v mateřské škole

Dlouhodobá koncepce pod názvem „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“ je zaměřená na položení základů ekologického citění, vztahu dětí k přírodě a životnímu prostředí.

Z této koncepce vycházejí tématické celky, které jsou plánovány na různě dlouhá období a dále se člení na kratší, zpravidla týdenní tématické náměty.

Plánování výchovně vzdělávací práce je hlavní částí Třídního vzdělávacího programu a bude se neustále rozšiřovat a doplňovat podle věkového složení dětí a konkrétní situace na škole.

8. 3 Hlavní úkoly mateřské školy

8. 3. 1 Oblast výchovná

- Pokračovat v práci podle dlouhodobé výchovné koncepce s ponecháním volnosti při volbě metod a prostředků za účelem splnění dílčích úkolů.

- Neustále mít na zřeteli věkové složení dětí ve třídě, metody a prostředky výchovy přizpůsobovat aktuální skladbě oddělení, plánovat si konkrétní úkoly pro jednotlivé věkové skupiny.
- Neustále zkvalitňovat individuální péči, zvýšenou pozornost věnovat dětem, které přicházejí z méně podnětného prostředí nebo těm, které v některé oblasti výrazněji zaostávají.
- V případě potřeby pomoci rodičům v péči o správný vývoj dítěte zprostředkováním šetření v pedagogicko psychologické poradně v Děčíně nebo v logopedické poradně.
- Podporovat aktivitu a tvořivost všech svěřených dětí.
- Ponechat dětem dostatek prostoru k realizaci vlastních nápadů: společně vytvořit pravidla závazná pro všechny děti, průběžně je upravovat.

8. 3. 2 Spolupráce s rodiči

- Nabízet rodičům možnost adaptačního postupu při přijímání dítěte do mateřské školy.
- Společně se účastnit třídních a informativních schůzek podle plánu.
- Navzájem se informovat o výchovných problémech, které mají pro dítě podstatný význam.
- Společně pečovat o správnou výslovnost dětí, upozornit na význam mluvního vzoru rodičů a personálu školy.
- Zapojit co nejvíce rodičů do akcí pro děti, které probíhají v MŠ, pomáhat při organizaci.
- Společně vytvořit atmosféru klidného a podnětného prostředí v MŠ.
- Podnítit zájem rodičů o výsledky výchovné činnosti, např. výstavkami dětských prací, seznamováním s písničkami, básněmi formou nástěnek a vystoupením dětí při různých příležitostech.
- Pokračovat společně ve sběru druhotných surovin.

8. 3. 3 Spolupráce se ZŠ

- Navzájem se informovat o dětech, které nastoupily a nastoupí do 1. třídy (zpětná vazba).
- Seznámit předškolní děti se školní budovou, školním prostředím formou rozhovoru a zejména navštívit školu před zápisem.

- Konzultovat a sjednotit požadavky a školní standardy před vstupem do ZŠ.
- Po dohodě se ZŠ připravit společnou akci pro děti z MŠ a děti z 1.třídy (např. hru v přírodě, návštěvu divadelního představení, společnou výstavku dětských prací...).
- Podpořit zájem dětí o mimoškolní činnost návštěvou školní družiny.
- Ve všech směrech spolupracovat s přípravnou třídou ZŠ – připravovat společné výlety, vycházky do přírody, akce přímo v MŠ...

8. 3. 4 Spolupráce s MŠ Valkeřice

- navzájem si předávat poznatky a zkušenosti při tvorbě třídního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.
- Střídatavě zprostředkovat divadelní představení pro děti obou MŠ.
- umožnit dětem vzájemně poznávat nové kamarády a nové prostředí při návštěvách obou MŠ.
- Zorganizovat společný výlet do Zoologické zahrady v Děčíně nebo v Ústí nad Labem.
- Společně se rozloučit s předškolními dětmi v naší MŠ ve spolupráci s rodiči z obou škol: „Den a noc v MŠ“.

8. 4 Plánované akce školy

- Krátké výlety do přírody v každém ročním období zaměřené na plnění úkolů z dlouhodobé výchovné koncepce a Minimálního preventivního programu;
- divadelní představení za účasti dětí z MŠ Valkeřice a ZŠ několikrát během roku;
- mikulášská a vánoční nadílka za účasti rodičů – společně s rodiči a přípravnou třídou;
- dětský maškarní karneval v MŠ – společně s přípravnou třídou a MŠ Valkeřice;
- návrat k lidovým zvykům a tradicím (např. vynášení zimy, vítání jara, pálení čarodějnic);
- oslava Dne matek;
- oslava Dne dětí na zahradě MŠ – společně s přípravnou třídou a MŠ Valkeřice;
- výlet do Zoologické zahrady v Děčíně nebo Ústí nad Labem společně s MŠ Valkeřice;
- akce na rozloučení s předškolními dětmi – Noc v MŠ: táborák na zahradě, hra s hledáním pokladu, diskotéka, stezka odvahy;
- účast ve výtvarných soutěžích vyhlášených k různým tématům;

- návštěvy a pracovní dílny v DDM v Březinách na Teplické ulici: společně s přípravnou třídou;
- další akce podle aktuální situace a nabídek.

8. 5 Oblast údržby a materiální vybavenosti

Během roku probíhají průběžně nutné údržbářské práce, které hlásíme dle potřeby přímo údržbáři základní školy. Požadavky na náročnější odborné úpravy hlásíme vedení základní školy, která má smlouvy s různými firmami.

Modernizace materiální vybavenosti je zcela závislá na finančních možnostech a rozpočtu ZŠ.